

La balança per compte corrent espanyola en perspectiva europea

El 2023 va ser un any excepcional per al sector exterior espanyol. Amb un superàvit per compte corrent del 2,5% del PIB, el bon funcionament del sector exterior espanyol és particularment remarcable quan es compara amb les altres grans economies europees. Així, l'economia espanyola acumula ja 12 anys registrant superàvits per compte corrent, només superats per Alemanya entre les grans economies europees.

Del 2019 al 2022, les balances per compte corrent dels grans països europeus van patir un significatiu empitjorament, a causa de l'esclat de la pandèmia i del xoc energètic. No obstant això, ni l'impacte d'aquests xocs ni la recuperació posterior han estat homogenis per països. Així, durant el 2022, any molt afectat per l'encariment de les importacions energètiques, el saldo per compte corrent espanyol va registrar la menor caiguda, i l'economia espanyola, juntament amb l'alemanya, va ser l'única de les grans economies europees que va aconseguir evitar un saldo deficitari amb l'exterior en el conjunt de l'any. L'empitjorament del saldo el 2022 en relació amb el del 2019 va ascendir a 4,7 p. p. del PIB a Itàlia, a 3,8 p. p. a Alemanya i a 2,6 p. p. a França, mentre que, a Espanya, va ser de només d'1,5 p. p.

Després d'un 2022 marcat per l'encariment de les importacions energètiques, la recuperació del sector exterior ha estat intensa el 2023, i les quatre economies més grans de la zona de l'euro han millorat el saldo per compte corrent, tot i que només Espanya ha aconseguit millorar el registre del 2019.

Unes dinàmiques diferents: serveis com a eix principal

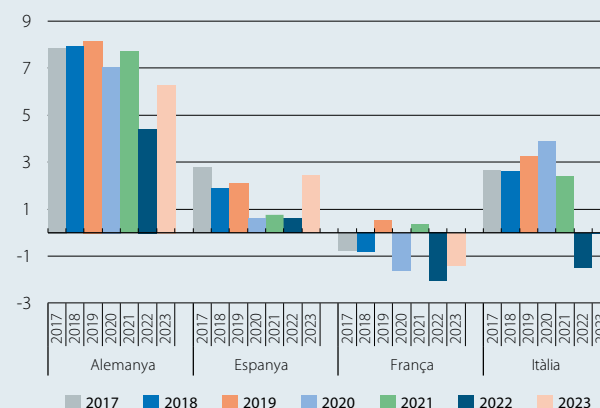
Al segon gràfic, es pot apreciar, per a cadascuna de les quatre grans economies de la zona de l'euro, el paper que ha tingut cada subbalança en el canvi del saldo per compte corrent des del 2019.

En el cas d'Espanya, destaca el fort augment del superàvit de la balança de serveis, que ha passat del 5,1% del PIB el 2019 al 6,3% el 2023 (amb dades fins al 3T 2023), la qual cosa ha permès compensar el deteriorament del dèficit comercial de béns i de la balança de rendes. Aquest comportament contrasta amb el de la resta de països europeus, en les balances dels quals els serveis registren dèficits o superàvits relativament petits.

En el cas d'Alemanya, el menor superàvit per compte corrent s'ha degut a una reducció tant de la balança de béns com de serveis, minorada per una lleugera millora en la balança de rendes. Per la seva banda, l'economia francesa ha passat d'una situació de lleuger superàvit el 2019 (el 0,5% del PIB) a un dèficit de l'1,4% del PIB el 2023, a causa, principalment, de l'augment del dèficit comercial de béns,

Saldo per compte corrent

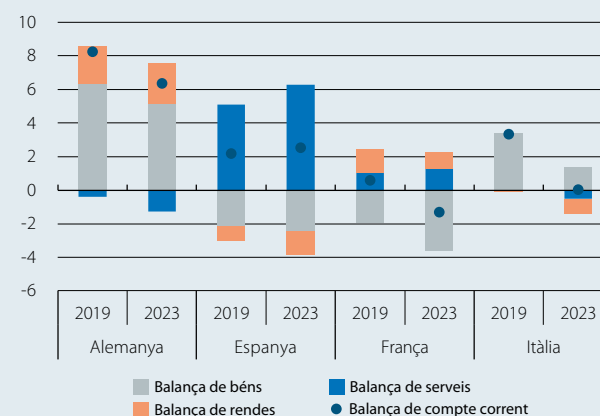
(% del PIB)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.

Saldo per compte corrent per components

(% del PIB)

Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.

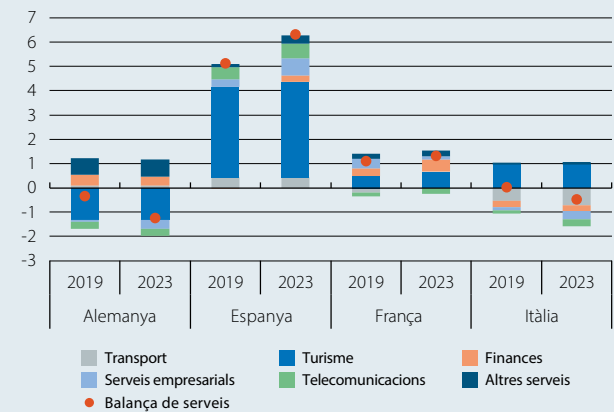
fins al -3,6% del PIB. Finalment, Itàlia és l'economia més allunyada del superàvit registrat el 2019 i ha passat d'un superàvit significatiu (el 3,3% del PIB) a un lleuger dèficit del 0,04% del PIB el 2023, a causa, majoritàriament, d'una caiguda molt considerable del seu superàvit en béns (l'1,3% del PIB el 2023 vs. el 3,4% del PIB el 2019), tot i que també ha empitjorat el seu saldo en serveis i en rendes.

Dins la balança de serveis espanyola, tant els serveis turístics com els no turístics han funcionat molt bé. Tot i que el turisme és el major contribuent al superàvit, ja que ha aportat un superàvit del 3,9% del PIB fins al 3T 2023 (el 3,7% el 2019), les telecomunicacions, el transport i altres serveis, inclosos els serveis comercials, també hi han contribuït de forma positiva. De fet, el 65% de la millora de la balança de serveis en relació amb el 2019 es produeix gràcies a la millora dels serveis no turístics, que milloren el superàvit mostrat abans de la pandèmia en 1 p. p., en relació amb la millora de 0,23 p. p. dels serveis turístics.

El funcionament del turisme espanyol és especialment destacable si el comparem amb el comportament de França i d'Itàlia, economies en què els ingressos per turisme també tenen un paper rellevant. Al costat del turisme, totes les altres branques d'activitat del sector serveis espanyol van obtenir un superàvit superior al de qualsevol altra economia europea, llevat del sector financer a França i d'altres serveis a Alemanya. Això certifica l'exceptualitat dels serveis espanyols en el context de la zona de l'euro i la seva capacitat per actuar de motor en el comerç exterior.

Erik Solé Vives

Composició del saldo de la balança de serveis (% del PIB)

Nota: 2023 són dades fins al 3T 2023 acumulades en quatre trimestres.
Font: CaixaBank Research, a partir de dades d'Eurostat.